

La Declaració de la Comissió de Cultura d'AcampadaBCN de Plaça Catalunya de Barcelona per a un Model de Cultura és un document de principis i propostes debatudes, consensuades i redactades assembleàriament al llarg de dos mesos a la Plaça Catalunya de Barcelona dins el marc de l'Acampada 15M. Aquest document es considera permanentment obert i en procés.

DECLARACIÓ DE LA COMISSIÓ DE CULTURA D'ACAMPADABCN DE PLAÇA CATALUNYA DE BARCELONA

La política cultural no és la cultura.

Les institucions públiques no fan la cultura.

Les institucions públiques gestionen els recursos públics destinats a la cultura.

La cultura és un bé comú i un procés en constant transformació, que reflecteix les dinàmiques socials, el resultat del qual no ha de ser necessàriament una obra o un producte mercantil.

La cultura ha de ser lliure i plural, i les polítiques culturals han de reflectir, fomentar i garantir aquesta llibertat i aquesta pluralitat.

La política cultural ha de dotar de recursos les activitats de recerca, producció, exhibició, difusió i educació cultural, des d'una òptica sostenible i en base al seu valor social.

La política cultural no pot estar orientada a una mera consecució de beneficis econòmics.

Cal desenvolupar models culturals a llarg termini, inclusivament, participatius, sostenibles i exploratoris.

1.0 - Per una redefinició social de les polítiques culturals

1.1- Replantejar el model de polítiques culturals impulsat pel Govern de la Generalitat de Catalunya mitjançant les anomenades *Lleis Òmnibus*, on es penalitzen els processos culturals no mercantils i s'afavoreixen les produccions culturals destinades a l'espectacularització de la cultura i al guany econòmic, mitjançant un procés de mercantilització dels imaginaris col·lectius. El guany cultural és fonamentalment social i col·lectiu. El guany econòmic és complementari.

1.2- Constituir un organisme de gestió cultural independent a partir d'un debat horitzontal, transparent i participatiu amb tots els sectors implicats. La fallida trajectòria dels organismes existents fins ara (CoNCA, ICCIC...) no pot servir d'excusa per un retorn al dirigisme polític envers les polítiques culturals ni per una vertebració del teixit cultural en base únicament al concepte de Indústries Culturals.

1.3- Intensificar el suport a les pràctiques culturals de base que es dediquen a la recerca i a aquelles plataformes que donen cobertura a la creació "emergent", més que no pas a aquelles centrades en la producció cultural de consum massiu. Al mateix temps, cal adaptar les polítiques culturals als temps productius propis de la investigació i la producció culturals.

1.4- Afavorir una política d'inversions en què la Recerca, el Desenvolupament i la Innovació cultural (R+D+i) funcionin com a motor d'un model sociocultural no basat necessàriament en la creació d'obres i en la seva exhibició i difusió. Cal afavorir inversions adequades a les realitats culturals i als nous suports que aquestes presenten, tot deixant de banda les inversions en noves infraestructures, aprofitant viviers ja en latència o existents, universitats, etc. i optimitzant així els recursos existents.

1.5- Concedir als creadors i creadores el poder per gestionar els recursos públics vinculats a les seves activitats des de protocols flexibles i transparents. Els organismes públics de gestió cultural són gestors de

recursos, no els seus propietaris. La cultura no està al servei de l'administració; l'administració està al servei de la cultura.

2.0 – Per un nou model de gestió dels recursos públics

2.1- Redimensionar els actuals ajustaments pressupostaris per tal de no orientar-los cap a la retallada d'activitats, sinó cap a una política de planificació sostenible dels recursos a llarg termini, que salvaguardi prioritàriament el teixit cultural de base.

2.2- Redimensionar els sous dels càrrecs públics de les institucions culturals d'acord amb l'actual realitat socioeconòmica.

2.3- Fer que els recursos públics invertits en cultura reverteixin al domini públic. Les activitats dels productors culturals que rebin subvencions públiques han de tornar valor social afegit a la societat. Aquest retorn pot prendre forma de socialització dels seus processos i resultats, a través de l'accés gratuït, mitjançant l'exigència d'ús de llicències lliures o compartint públicament aquests actius.

2.4- Limitar la privatització del guany generat amb ajuts públics i suprimir les subvencions als projectes, empreses i entitats culturals que poden mantenir la seva sostenibilitat i autonomia econòmica sense la contribució d'aquestes ajudes públiques. Cal reconsiderar les subvencions a les empreses i entitats culturals que extreuen un benefici econòmic desproporcionat, mitjançant la limitació d'aquest ajut o el retorn al domini públic de part d'aquest guany.

2.5- En tant que les institucions culturals privades gaudeixen de finançament públic, aquestes han d'estar subjectes als mateixos protocols que afecten els organismes íntegrament públics. Denunciem que els preus d'entrada a un centre cultural privat impedeixin la visita d'una part important de la població, quan és aquesta mateixa ciutadania la que facilita amb els seus impostos part del finançament d'aquesta institució.

2.6- Que l'externalització dels serveis culturals no impliqui la privatització encoberta del servei, la seva mercantilització ni la precarietat dels treballadors i treballadores culturals.

2.7- Que l'aplicació de l'1% Cultural contemplat a la *Ley de Patrimonio Histórico* -que estableix l'obligació de destinar, en els contractes d'obres públiques, una partida de l'1% a treballs de conservació, enriquiment del patrimoni històric i foment de la creativitat artística- sigui transparent i cogestionat amb el teixit cultural local.

2.8- L'obligació de que les entitats culturals públiques i privades amb participació pública programin una quota significativa de produccions procedents del teixit local, autonòmic o estatal en base a criteris contextuais.

2.9- Potenciar els departaments d'activitats, en comparació amb els departaments expositius, als centres culturals públics, com a marc on es dóna visibilitat preferentment als fenòmens socials emergents i a la vocació de servei públic d'aquestes institucions.

2.10- La consideració d'una nova llei del mecenatge que afavoreixi la col·laboració d'entitats privades en la creació artística.

3.0 – Per un model de cultura lliure

3.1- Abolició immediata i completa de la *Disposición Final Segunda de la Ley de Economía Sostenible*, també anomenada *Llei Sinde*, i del *Cànon Digital*, sense que això suposi la pèrdua del dret a còpia privada ni que s'hagi de gravar un cànon sobre la connexió a Internet.

3.2- Prohibició del cobrament per part de les entitats de gestió col·lectiva dels drets d'obres que no pertanyin als seus socis i sòcies, així com dels impostos no atribuïbles.

3.3- Alliberament a l'espai públic, sota llicències lliures, dels fons audiovisuals de les corporacions públiques de ràdio-televisió estatals, autonòmiques i locals.

3.4- Ús i foment per part de les institucions públiques -estatals, autonòmiques i locals- de sistemes operatius lliures i, en general, de programari lliure.

3.5- Establir mecanismes legals que garanteixin l'obligatorietat de retorn al domini públic i que afavoreixin l'ús de llicències lliures d'aquelles obres finançades amb fons públics, i estipulació de programes d'ajudes públiques a la creació per a aquelles obres que s'amparin legalment sota aquesta classe de llicències.

3.6- Fomentar, per part de les administracions públiques, la cultura del paradigma del "procomú", dels projectes socials que incideixen en operatives procomunitàries i de les empreses del procomú. Desenvolupar institucionalment projectes orientats a la sostenibilitat social i a la possibilitat de compartir col·lectivament els recursos disponibles, com ara l'aprofitament d'infraestructures i espais en desús o la creació de magatzems de materials reutilitzables per la comunitat de creadors i creadores i pels centres de producció.

4.0 – Per unes polítiques culturals transparents

4.1- La total transparència informativa en la gestió i adjudicació dels recursos de les institucions culturals, tant públiques com privades, i dels seus criteris d'adjudicació de beques i subvencions, així com dels seus pressupostos.

4.2- L'exigència de que els alts càrrecs de l'administració cultural tinguin un coneixement solvent del context cultural local.

4.3- La convocatòria de concurs públic pels càrrecs directius de les entitats culturals públiques i privades que rebin finançament públic.

4.4- L'articulació d'una legislació que reguli el traspàs dels gestors i gestores entre l'àmbit públic i privat per tal de prevenir el conflicte d'interessos.

4.5- L'aplicació obligatòria del "Codi de Bones Pràctiques Professionals a les Arts Visuals" a les institucions culturals, públiques i privades. Les entitats han de fer contractes als creadors i productors, i cal que el seu paper primordial en l'activitat quedi reflectit en el conjunt del pressupost.

5.0 – Per una redefinició política de l'espai públic

5.1- La fi de les polítiques municipals de privatització de l'espai públic. Cal posar fre a l'afavoriment per part de l'administració pública d'aquelles manifestacions en l'espai públic vinculades exclusivament a iniciatives privades i mercantils.

5.2- La derogació de l'*Ordenança Municipal de Civisme de Barcelona* i la reescriptura dels usos culturals de l'espai públic a fi de fomentar pràctiques culturals plurals i inclusives, particularment aquelles no tutelades per les administracions.

5.3- La modificació de la legislació sobre el disseny dels espais públics i mobiliaris urbans per tal d'afavorir la recuperació social dels usos de l'espai públic.

5.4- Modificació de la gestió i del model de propietat de l'espai ràdioelèctric públic. Obertura de canals de lliure de producció i accés, tant en televisió com en ràdio.

6.0 - Recursos per a una sensibilització cultural a l'educació

6.1- Intensificar l'educació a les escoles en base a l'experimentació i al foment del reconeixement plural de la sensibilitat, no del consumisme i de l'espectacularització.

6.2- Transformar i ampliar els programes de primària i secundària sobre les arts i les pràctiques culturals, en base a l'esperit crític i la llibertat d'expressió, introduint-hi transversalitat cultural i encreuament de disciplines i fomentant l'exploració de l'herència cultural en detriment d'una transmissió mecanicista de la mateixa.

6.3- Revisar l'aplicació del *Pla Bolònia* a la universitat, i la seva categorització de l'alumnat únicament en funció d'una suposada competència per a sostenir el mercat, sancionant severament aquelles disciplines considerades "improductives".

Aquest document està en constant procés de constitució i obert a la participació.

Plaça Catalunya, Barcelona, a les escales darrere del monument a Macià.

19 de juliol de 2011

Més informació a:

<http://culturaacampadabcn.wordpress.com/>

<https://n-1.cc/pg/groups/119578/cultura-acampada-barcelona/>